

**A vidékfejlesztési miniszter 15/2012. (II. 21.) VM rendelete
a Várbalogi-héricses természetvédelmi terület létesítéséről**

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 85. § (2) bekezdés 3. és 13. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § l) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** (1) Védetté nyilvánítom Várbalogi-héricses természetvédelmi terület elnevezéssel a Győr-Moson-Sopron megyében, Várbalog közigazgatási területén lévő, 018/1, 019, 020/1, 020/2, 020/3, 020/4, 020/5, 038, 0183/7, 0183/8 ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú, összesen 50 hektár kiterjedésű területet.
- (2) Az (1) bekezdésben szereplő ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú ingatlanok az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet alapján európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek.
- 2. §** A védetté nyilvánítás célja a Mosoni-sík egyik legnagyobb kiterjedésű megmaradt sztyeppréjtjének és gazdag növény- és állatvilágának megőrzése, különös tekintettel a védett tavaszi héricsre (*Adonis vernalis*).
- 3. §** A terület természetvédelmi kezelési tervét az 1. melléklet tartalmazza.
- 4. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Dr. Fazekas Sándor s. k.,
vidékfejlesztési miniszter

1. melléklet a 15/2012. (II. 21.) VM rendelethez

A Várbalogi-héricses természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési terve

1. Természetvédelmi célkitűzések
 - 1.1. A Mosoni-sík egyik legnagyobb kiterjedésű megmaradt sztyeppréjtjének, gazdag növény- és állatvilágának (beleértve a közösségi jelentőségű fajokat és élőhelytípusokat) megőrzése, különös tekintettel a védett tavaszi héricsre (*Adonis vernalis*).
 - 1.2. A területen található, természetvédelmi szempontból értékes élőhelyek állapotának megóvása, fenntartása.
 - 1.3. A terület táji és tájképi értékeinek megőrzése.
2. Természetvédelmi stratégiák
 - 2.1. Aktív természetvédelmi kezelés a gyepek megőrzése és fenntartása érdekében.
 - 2.2. A területen található özönnövény fajok visszaszorítása, terjedésük megakadályozása aktív természetvédelmi kezeléssel.
 - 2.3. Az erdészeti faültetvények átalakítása őshonos fafajú, természetközeli erdővé vagy extenzív művelésű gyeppé.
 - 2.4. A terület természetkímélő hasznosításának biztosítása.
 - 2.5. A terület látogatásának és a területen folytatott szabadidős tevékenységeknek a szabályozása.
 - 2.6. A terület természeti értékeinek folyamatos figyelemmel kísérése, természetvédelmi célú kutatások feltételeinek biztosítása.
3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak
 - 3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak
 - 3.1.1. Látogatás
 - a) Nagyobb, egyidejűleg 20 főt meghaladó látogatottságú rendezvények nem szervezhetők a területen.
 - b) A területen technikai sportok nem folytathatók.
 - c) A területre (a természetvédelmi kezelés, valamint a területen jogszerűen folytatott gazdálkodás, munkavégzés érdekében történő járműhasználat kivételével) csak gyalogosan szabad belépni.

- d) A területen jogszerű gazdálkodást, munkavégzést folytatók számára – tevékenységük elvégzése érdekében – biztosítani kell a belépést.

3.1.2. Terület- és földhasználat

- a) A gyepek (rét, legelő) és erdő művelési ágú területek művelési ága csak az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzések megvalósítása érdekében változtatható meg.
- b) A területen kizárólag az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzések megvalósítása érdekében (különösen a terület táji és természeti értékeinek bemutatása és a legelő állatállomány védelme céljából), valamint az e rendelet hatálybalépésekor hatályos engedéllyel rendelkező bányászati kutatási tevékenység keretében létesíthető épület és műtárgy (a továbbiakban együtt: építmény), amelyek összes alapterülete nem haladhatja meg a 600 m²-t.
- c) Az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzések megvalósítása érdekében létesítendő építményeket tájba illő, természetes anyagokból (különösen kő, fa és nád) kell elkészíteni.
- d) A területen ipari telep létesítése és bányászati tevékenység az e rendelet hatálybalépésekor hatályos engedélyben foglaltak szerint, csak a terület természeti és táji értékeinek (különös tekintettel az élőhelyekre és azok életközösségeire, továbbá a területen található védett növény- és állatfajokra) veszélyeztetése, károsítása nélkül valósítható meg.
- e) A meglévő infrastruktúra- és közműhálózat karbantartásakor a munkálatokat megelőző eredeti állapotot minden esetben helyre kell állítani.
- f) Vadaskert, vadaspark létesítése és egyéb zárttéri vadtartás tilos a területen.
- g) Gyepterületeken szóró, szózó és vadetető nem létesíthető.
- h) A vadállományt (különös tekintettel a vaddisznó- és rókaállományra) a természetes vadeltartó-képességnek megfelelő szinten kell tartani a körzeti vadgazdálkodási tervben és az üzemtervben foglaltaknak megfelelően, az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzésekkel összhangban.
- i) A gyepek és erdő művelési ágú területek művelési ága csak az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzések megvalósítása érdekében változtatható meg.

3.1.3. Természetvédelmi infrastruktúra

- a) A terület határán a megközelítési útvonalak mentén hatósági tájékoztató táblákat kell kihelyezni.
- b) A terület természeti, táji értékeit információs táblán kell bemutatni a látogatók számára.

3.2. Művelési ághoz vagy földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.2.1. Gyep (rét és legelő) művelési ágú területek kezelése

3.2.1.1. Általános előírások

- a) A területen található gyepeket kaszálással vagy extenzív legeltetéssel kell hasznosítani különösen a fokozottan védett tűzok (Otis tarda) számára kedvező életfeltételek kialakítása és fenntartása érdekében.
- b) Biztosítani kell a gyepek évi egyszeri mozaikos vagy sávós kaszálását. A terület természetvédelmi kezeléséért felelős Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: igazgatóság) által elvégzett állapotfelmérés alapján a kaszálások elhagyhatók egy-egy évre.
- c) A kaszálás és legeltetés során a terület 10%-át változó helyszínnel érintetlenül kell hagyni, mozaikos vagy sávós kaszálást vagy szakaszos legeltetést kell alkalmazni.
- d) Melioratív meszezés, drénezés és öntözés tilos.
- e) Műtrágyázás és növényvédő szerek (zárlati károsítók elleni védekezés céljából történő növényvédőszer-felhasználás kivételével), valamint szerves trágya alkalmazása tilos.
- f) A becserjésedő gyeprészek esetében mihamarabb meg kell kezdeni e területek cserjéktől való teljes vagy részleges megtisztítását.
- g) A területen található nem őshonos, agresszíven terjeszkedő fajok (Ailanthus altissima, Robinia pseudoacacia, Solidago gigantea) állományait a lehető leghamarabb el kell távolítani.

3.2.1.2. Legeltetésre vonatkozó előírások

- a) Túllegetetés tilos a területen.
- b) A legeltetési időszak végén – szükség esetén közben is – tisztító kaszálást kell végezni minden évben.
- c) A téli legeltetés tilos.

3.2.1.3. Kaszálásra vonatkozó előírások

- a) A kaszálások időpontját évente változtatni kell. A kaszálás időpontjának május vége és június közepe közé kell esnie, figyelembe véve a tavaszi hérics termésérlelését.

- b) Csak természetvédelmi szempontból kedvező kaszási módszerek és technológiák alkalmazhatók (kaszálni a tábla közepétől kifelé haladva lehet, a táblaszegélyeket utoljára kell lekaszálni), különösen a fokozottan védett tűzok számára kedvező életfeltételek kialakítása és fenntartása érdekében.
- c) A bálázást és a szénának a területről való lehordását a kaszálás végétől számítva egy hónapon belül el kell végezni.
- d) Minden gépi munkát a gyepterület károsítása nélkül kell végezni. Gépi kaszálás során vadriasztó láncot kell alkalmazni.
- e) A kaszálást és aprítást a lehető legmagasabb (legalább 10 cm) tarlót meghagyva kell végezni.
- f) A kaszálásokat száraz időszakban kell végezni, nedves talaj esetén gépeknek tilos a gyepre való behajtás.

3.2.2. Erdők kezelése

- a) E rendelet hatálybalépését követően, a természetvédelmi kezelési terv első kötelező felülvizsgálatáig terjedő 10 éves időszakban meg kell kezdeni a nem őshonos fajokból álló faállományok őshonos, a termőhelynek megfelelő fajjú erdővé való átalakítását.
- b) A meglévő állomány átalakítását vagy véghasználatot követően vagy alátelépítéssel, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvényben (a továbbiakban: Tvt.) szereplő, őshonos fajok alkalmazására vonatkozó előírással összhangban fő fajokként kocsánytalan tölgy, fehér nyár alkalmazásával kell megoldani.
- c) Véghasználat után szükség esetén vegyszeres kezeléssel kell megakadályozni az akác sarjadását.
- d) Az ápolások és tisztítások során az esetlegesen megjelenő akácsarjakat el kell távolítani.
- e) A területen teljes talajelőkészítés nem végezhető.
- f) Fakitermelést végezni és közelíteni csak fagyott talajon lehet.
- g) Az erdőgazdálkodásra vonatkozó további részletes előírásokat a Tvt. 32. § (2) és (3) bekezdése alapján felülvizsgált érvényes erdőterv tartalmazza.

A vidékfejlesztési miniszter 16/2012. (II. 21.) VM rendelete a Maconkai-rét természetvédelmi terület létesítéséről

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 85. § (2) bekezdés 3. és 13. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § l) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Védetté nyilvánítom Maconkai-rét természetvédelmi terület elnevezéssel a Nógrád megyében, Bátorterenyre közigazgatási területén lévő, Bátorterenyre 0207/1b ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú területből 0,738 hektár területet (az E709818-N295633, E709874-N295552, E709937-N295463 EOVS koordinátpárok által meghatározott vonaltól nyugatra eső területrészt), továbbá a 0219/16 és a 0219/17 ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú területet, mely területek nagysága összesen 6 hektár.
- 2. §** A védetté nyilvánítás célja a Zagyva-völgy kis területen fennmaradt élőlény-közösségeinek, különösen a mocsárrét, zsombékoló magassásos és nem zsombékoló magassásos által alkotott élőhely komplex megőrzése, a területen található védett növény- és állatfajok populációinak védelme, állományuk növelése az életlehetőségeiket javító természetvédelmi kezeléssel.
- 3. §** A védett természeti terület természetvédelmi kezelési tervét az 1. melléklet tartalmazza.
- 4. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Dr. Fazekas Sándor s. k.,
vidékfejlesztési miniszter